

Fasiola Hepatika: Radyolojik Bulgular

Fasciola Hepatica: Radiological Findings: Letter to the Editor

Adnan KABAALIOĞLU^a

^aRadyoloji AD,
Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Antalya

Geliş Tarihi/Received: 20.09.2011
Kabul Tarihi/Accepted: 10.10.2011

Yazışma Adresi/Correspondence:
Adnan KABAALIOĞLU
Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Radyoloji AD, Antalya,
TÜRKİYE/TURKEY
adnank@akdeniz.edu.tr

Anahtar Kelimeler: *Fasciola;*
fasciola hepatica

Key Words: *Fasciola;*
fasciola hepatica

Türkiye Klinikleri J Med Sci
2013;33(1):297-8

doi: 10.5336/medsci.2011-26465

Copyright © 2013 by Türkiye Klinikleri

Sayın Editör,

Derginizin 2010;30(6) nolu sayısının 2072-3. sayfalarında yayınlanmış olan “Fasiola Hepatica” ile ilgili ilginç olgu sunumunu okudum.¹ Dikkatimi çeken bazı noktaları düzeltmek istedim. İlk paragrafta, “Türkiye’de tanının, cerrahi ya da endoskopi sırasında parazitin çıkarılması ile konduğu” belirtilmektedir. Bu ancak, 1990-1995 yılları öncesi için geçerli bir ifadedir. Şu anda, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji arşivinde, sadece radyolojik tanısı olan 100’den fazla hasta bulunmaktadır ve bunların çoğuna ait kısa ve uzun dönem takip görüntüleme bulguları analiz edilmiş ve sonuçları 2007 yılında saygın bir dergide yayımlanmıştır.² Bu 87 olgu, 1995-2006 yılı arasındaki dönemde kaydedilmiştir. Ayrıca, fasioliasis konusunda, Türkiye kaynaklı birçok olgu sunumları ve seri yazılar literatürde yerini almıştır.

Yazının son kısımlarında “US ve MR ile düzensiz ve kalınlaşmış safra kanalları görüldüğünde ve eozinofili ile lenfadenopati varlığında, fasioliasisten şüphelenilmesi gerektiği” söylenmektedir. Bu ifadeler, oldukça yetersizdir; çünkü “düzensiz safra kanalı”, “kalınlaşmış safra kanalı”, “lenfadenopati”, “*F. hepatica* için tipik ERCP bulguları” çok genel ve fasiola için doğru olmayan ifadelerdir. Fasioliasisli hastaların yaklaşık yarısında izlenen “periportal LAP”, “Fasioliasisdeki radyolojik bulgu” olarak dünya literatüründe ilk kez 1998 yılında, Kabaalioğlu ve ark. tarafından tanımlanmıştır.³

Gerçekten, radyolojik ve serolojik yöntemlerin, henüz bu hastalığın tanısındaki yeri tam bilinmediği dönemlerde, hastalar gereksiz opere edilebiliyor veya çeşitli yanlış tanımlarla, uzun süre tedavisiz kalabiliyorlardı. Serolojik tanının yaygınlaşmadığı dönemde, 1995-1996 yılları arasında, ilk karşılaşılan olgularda, kesin tanı için safra kesesinden ultrason eşliğinde ince iğne aspirasyonu ile elde edilen safrada parazit yumurtaları gösterilmek zorunda kalınmıştı.³

Bu ilginç olgu nedeniyle, bu hastalığın, hepatit ve kolanjit tablosu ile başvuran hastalarda, ayırıcı tanıda yer alması gerektiğini tekrar hatırlattığınız için teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

1. Altay M, Taş A, Aybala Altay F, Arhan M, Köklü S. Fasciola hepatica infestation in an internist: letter to the editor. Türkiye Klinikleri J Med Sci 2010;30(6): 2072-3.
2. Kabaaliolu A, Ceken K, Alimoglu E, Saba R, Cubuk M, Arslan G, et al. Hepatobiliary fascioliasis: sonographic and CT findings in 87 patients during the initial phase and long-term follow-up. AJR Am J Roentgenol 2007;189(4):824-8.
3. Kabaaliolu A, Apaydin A, Sindel T, Mamikoğlu L, Vural T, Lüleci E. Fasiy-olizis tanısında US ve BT bulguları: Safra kesesi aspirasyonunun tanıdaki önemi. Tanısal ve Girişimsel Radyoloji 1998;4(4): 388-93.